

ارتقا مهارت پژوهش دانشجویان پیراپزشکی در طی همه گیری کووید-۱۹ از طریق آموزش تعاملی در یک رسانه اجتماعی: اشتراک یک تجربه

سارا محمدی *

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / آبان ۱۴۰۱؛ ۲۲(۳۵): ۲۴۲ تا ۲۴۳

DOI: 10.48305/22.21

سردبیر محترم مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی

پس از شروع اپیدمی کرونا ویروس و تصمیم بر رعایت قوانین فاصله گذاری اجتماعی و لغو تمامی کلاس‌های حضوری و فعالیت‌های عملی و کارآموزی در دانشگاه‌ها در سراسر جهان، دانشجویان از راه دور برنامه‌های آموزشی خود در دانشگاه را به صورت مجازی دنبال کردند (۱). این انزوا و کاهش فعالیت‌های اجتماعی باعث افزایش اوقات فراغت دانشجویان در اولین موج اپیدمی کرونا ویروس شد. از این رو، تصمیم گرفتیم تا از فرصت پیش آمده استفاده کرده و با ارائه دوره‌های کوتاه در زمینه آموزش پژوهش به صورت مجازی و خارج از برنامه در زمان تعطیلی دانشگاه، دانشجویان را برای مواجهه با پژوهش در دانشگاه آماده کنیم.

توسط یکی از اعضای هیأت علمی، بستر رسانه اجتماعی با هدف آموزش "روش تحقیق" به دانشجویان مبتدی در این زمینه ایجاد شد. در ابتدا به تمامی دانشجویان در ترم‌های تحصیلی مختلف دانشکده پیراپزشکی فراخوان داده شد و هدف مطالعه مبنی بر استفاده مناسب از اوقات فراغت جهت یادگیری شیوه انجام پژوهش با استفاده از روش آموزشی تعاملی در رسانه اجتماعی توضیح داده شد و تعداد ۱۲ نفر از دانشجویان در این برنامه شرکت کردند. در مرحله دوم، جهت آشنایی اولیه با مباحث مربوط به پژوهش، فایل‌های آموزشی نحوه جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی، نگارش پروپوزال، ورود اطلاعات در SPSS، رفرنس‌دهی و استفاده از endnote، آشنایی با انواع مطالعات و متغیرها در اختیار دانشجویان قرار داده شد. در مرحله سوم، تمامی شرکت کنندگان پس از انتخاب عنوان تحقیق خود و دانلود مقالات مرتبط به صورت عملی شروع به نگارش پروپوزال کردند. در مرحله چهارم، در ارتباط با مشاوره‌های تعاملی در طی تدوین مراحل پروپوزال، هریک از دانشجویان در هر زمان سؤالات خود را مطرح می‌کردند و در اسرع وقت پاسخ سؤالات خود را دریافت کرده و راهنمایی می‌شدند و برای هریک از مراحل مثال‌های از مطالعات قبلی و مشابه در اختیار دانشجویان قرار داده می‌شد. در مرحله پنجم، بعلاوه مشترک بودن هدف، تمامی شرکت کنندگان به تبادل اطلاعات با یکدیگر می‌پرداختند و بدین گونه از همسالان خود نیز می‌آموختند، در مرحله ششم، علاوه بر دسترسی دانشجویان در گروه تشکیل شده توسط راهنمای خود،

* نویسنده مسؤول: سارا محمدی (مربی)، گروه تکنولوژی اتاق عمل، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران. smohamadi91070@gmail.com

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۷/۸، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۷/۲۳

هر یک می‌توانستند خارج از گروه نیز سؤالات خود را مطرح کنند، این موضوع بعثت متفاوت بودن کار هریک از دانشجویان بود و ممکن بود در تمامی مراحل دانشجویان به طور همزمان پیش نروند و نیاز به توضیحات مازاد داشته باشند. در پایان دوره ۴۰ روزه، تعداد ۹ پروپوزال طرح تحقیقاتی دانشجویی تصویب شد و در حال اجرا هستند.

نکات آموخته شده: برای سنجش تأثیر این فعالیت، میزان رضایت دانشجویان از این دوره مورد سؤال قرار گرفت، دانشجویان جوان معتقد بودند که این دوره یک تجربه متفاوت، جذاب و منحصر به فردی بوده است که برای رشد حرفه‌ای آنها لازم است، به طوری که پس از برگزاری این دوره، با افزایش اطلاعات و ایجاد علاقه، دیدگاه آنها نسبت به فعالیت‌های پژوهشی تغییر کرده و انگیزه لازم جهت انجام فعالیت‌های پژوهشی بیشتر در آینده را کسب کرده‌اند. از سوی دیگر نوع آموزش در این دوره را نیز مطلوب گزارش کردند و بیان کردند که احساس می‌کنند علی‌رغم برگزاری این دوره به صورت مجازی، بازدهی آن همچون کلاس‌های حضوری و در بعضی مواقع حتی بیشتر بوده است و از در دسترس بودن مدرس و مطالب در هر زمان در طول دوره رضایت داشتند. دانشجویان به طور کلی گزارش کردند که این دوره در ارتباط با هدف‌مند کردن اوقات فراغت آنها تأثیر بسزایی داشته است و در مقایسه با همسالان خود که در این دوره شرکت نکرده‌اند احساس توانمندی بیشتری دارند و معتقد بودند زمان آنها جهت کار مفید و نتیجه‌بخشی صرف شده است.

بر این اساس برگزاری دوره‌های غیراجباری آموزشی می‌تواند با هدف‌مند کردن اوقات فراغت دانشجویان در بستر آموزش الکترونیکی انجام شود. که این امر نیازمند حمایت‌های همه‌جانبه است و می‌توانیم با برگزاری دوره‌های مجازی و تعاملی که در آن دانشجویان به مدرسین خود بازخورد می‌دهند و از همسالان خود نیز درس می‌گیرند به اهداف آموزشی لازم دست پیدا کنیم.

منابع

1. Ortiz PA. Teaching in the time of COVID-19. *Biochem Mol Biol Educ*. 2020; 48(3): 201.